

Tekirdağ Valiliği
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şubesi

ANNE-BABA TUTUMLARI

MÜKEMMELLİYETÇİ ANNE-BABA TUTUMU

- Bu tutumu benimseyen anne babalar çocuklarını akademik, sosyal, sanatsal, sportif her alanda kusursuz olmalarını beklerler.
- Aile beklentilerinin karşılanması için çocuğu yoğun bir eğitim sürecine alırlar.
- Çocuktan beklentiler yaşının ve kapasitesinin üzerindedir.

Bu tutumla yetişen çocuklar; kendi doğal içgüdüleri ve kendisinden beklenenler arasında sıkışıp kalmıştır. Fikirleri genellikle çok katıdır. Her işte üstün olmak ister ve bunu başaramadığı noktada hayal kırıklığına uğrarlar. Tüm bunlardan kaynaklı olarak çalışmayı tamamen bırakabilir ve aşağılık duygusu geliştirebilirler. Çocuk kendisi için değil de sırf anne babası mutlu olsun diye yaşamaya başlayabilir.

AŞIRI KORUYUCU VE KAYGILI ANNE-BABA TUTUMU

- Anne baba çocuğun her davranışına müdahale eder.
- Sürekli çocuğa yaşından daha küçükmüş gibi davranır.
- Aile aşırı koruyucudur ve sürekli olarak vericidir.
- Çocuğun kendini tanımasını ve yapabileceklerini fark etmesini engelleyen bir tutumdur.
- Çocuğun bireyselleşme çabalarını engeller.

Bu tutumla yetişen çocuklar; bağımlı kişilik yapısı geliştirirler, Çocuk kendi başına karar vermede güçlükler yaşar, kendine güveni yoktur, genellikle tek başına bir işe başlama ve sürdürme becerilerini gösteremezler. Çocuğun aşırı bağımlı, ürkekçekingene ve güvensiz bir kişilik geliştirmesine neden olur. Çocuğun hatalarının sonucunu yaşayarak öğrenmesine izin verilmez, sorumluluk duygusunun gelişmesi engellenir.

AŞIRI BASKICI VE OTARİTER ANNE-BABA TUTUMU

- Ailede katı bir disiplin anlayışı ve baskıcı bir tutum vardır.
- Çocuktan aile içi kurallara koşulsuz uyulması beklenir.
- Aile içinde korku hakimdir ve çocuk korku ile büyür.

Tekirdağ Valiliği
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Şubesi

Bu tutumla yetişen çocuklar; saldırgan ve uyumsuz davranışlar gösterirler. Arkadaşlarına evde karşılaştığı olumsuz davranışları sergiler, sürekli eleştirildikleri için benlik saygısı geliştiremedikleri görülür. Çocuğun kendine güven duygusu oluşmaz. Yaratıcılık engellenir. Karar verme becerileri gelişmediği için kriz durumlarıyla mücadelede yetersizdirler. Başkalarının aldığı kararları uygulamayı tercih ederler. Anne-babalarının (veya bir otoritenin) olmadığı ortamlarda kendilerini boşlukta hissederler ve bir otorite bulma arayışı içine girerler.

TUTARSIZ ANNE-BABA TUTUMU

Tutarsız anne-babanın iki çocuğuna karşı farklı tutumu ya da anne-babanın kendi eğitim tarzındaki farklı tutumu çocukları olumsuz yönde etkileyecektir. Bir davranışın kimi zaman ödüllendirilmesi kimi zamanda cezalandırması, çocukta kuşkunun uyanmasına neden olur. Ne zaman nerede nasıl davranacaklarını bilemezler. Zamanla çevredeki insanlara güvenmeyen, her şeyden şüphelenen, kararsız kişilik geliştirebilirler.

DEMOKRATİK ANNE-BABA TUTUMU

- Anne baba çocuğu koşulsuz kabul eder.
- Çocuğa sevgi ile yaklaşır ve onu sevdiklerini davranışlarıyla gösterirler.
- Aile çocuğa rehberlik eder, Ancak karar çocuğa aittir.
- Anne baba çocuk için iyi bir modeldir.

Bu tutumla yetişen çocuklar; sosyalleşmiş, işbirliğine hazır, arkadaş canlısı, duygusal ve sosyal açıdan dengeli bireylerdir. Çocuk nerde ne yapması gerektiğini bilir. Saygılı, sorumluluklarını bilen ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurabilen bireylerdir.

Çocuk tüm yönleriyle kabul edilir, Çocuğa yol gösterir ama alacağı kararlar konusunda serbest bırakır, Aile içinde kurallar ve sınırlar herkes için ve hep birlikte belirlenir ve bu sınırlar içinde çocuk özgürdür, Kuralların mantıklı açıklaması yapılır. Aileyi ilgilendiren kararlar birlikte alınır. Her konuda çocuğun düşünce ve fikirleri dinlenir. Anne-baba birbirlerine ve çocuklarına karşı olan duygularında net ve açıktır.